

KESKKONNAAGENTUUR

KLIIMAMINISTEERIUM

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Keskkonnahoidlikud nõuded REACH kandidaataineid sisalduvatele toodetele

2007. aastal jõustus [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus 1907/2006](#), mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (**REACH**).

REACH võeti vastu eesmärgiga kaitsta inimesi ja keskkonda võimalike kemikaaliriskide eest ning suurendada Euroopa keemiatööstuse konkurentsivõimet. Kaudsemalt kaitseb REACH ka loomi, edendades alternatiivseid meetodeid ainete ohtlikkuse hindamiseks, et vähendada loomkatsete tegemist.

REACH ei piirdu üksnes tootmisprotsessides kasutatavate ainetega, vaid reguleerib sisuliselt kõiki igapäevaelus kasutatavaid aineid – puhastustooted, värvid, rõivad, mööbel ja elektriseadmed. Seega mõjutab REACH määrus enamikku Euroopa Liidus tegutsevatest ettevõtetest. Ametlik loetelu REACH ainetest on kättesaadav Euroopa Kemikaaliameti (**ECHA**) [kodulehel](#).

REACH määrusest tuleneb ettevõtetele eelkõige tõendamiskohustus. Määruse tingimuste järgimiseks peavad ettevõtted tuvastama ja haldama Euroopa Liidus toodetavate ja turustavate ainetega kaasnevaid riske. Nad peavad näitama Euroopa Kemikaaliametile (**ECHA**), kuidas ained ohutult kasutada ning teavitama kasutajaid riskijuhtimismeetmetest.

1. REACH määruses nimetatud kandidaatainete deklareerimiskohustus

Riigihangetes seisneb REACH määruse olulisus ennekõike deklareerimiskohustuses, s.t **pakkuja peab näitama**, millistes tema poolt pakutavates toodetes sisaldub REACH kandidaataineid. REACH kandidaatainete võimalikult varajane väljasõelumine tootmisprotsessist aitab kaasa nende kasutuselt kõrvaldamisele tulekus. Seega aitab REACH kandidaatainete deklareerimine tellijal teha tellitava kauba osas teadlikumalt tervise- ja keskkonnasõbralikumaid valikuid.

• Kontori IT-seadmed

Vastavalt [keskkonnaministri 29.06.2021 määruse nr 35](#) „Hankelepingu esemeks olevate toodete ja teenuste keskkonnahoidlikud kriteeriumid ja nende kohta riigihanke alusdokumentides kehtestatavad tingimused“ [lisale 3](#), peab pakkuja deklareerima kõik REACH kandidaatainete loetellu kantud ained, mille sisaldus ületab 0,1 (massi)protsenti kogu toote ja iga järgmise lisaseadme kohta:

- 1) Integreeritud komponentidega emaplaat (sh protsessor, mälu, graafikakomponendid);
- 2) Kuvaseade (sh taustavalgustus);
- 3) Korpused ja paneelid;

- 4) Väline klaviatuur, hiir ja/või puuetundlik paneel;
- 5) Välised vahelduv- ja alalisvoolukaablid (sh adapterid ja akupangad).

- **Mööbel**

Vastavalt [keskkonnaministri 29.06.2021 määruse nr 35](#) „Hankelepingu esemeks olevate toodete ja teenuste keskkonnahoidlikud kriteeriumid ja nende kohta riigihanke alusdokumentides kehtestatavad tingimused“ [lisale 1](#), peab pakkuja deklareerima kõik REACH kandidaatainete loetellu kantud ained, mille sisaldus tootes ja mis tahes selle koostisosas või materjalis ületab 0,1 (massi)protsenti.

2. REACH kandidaatainete deklareerimine

REACH kandidaataineid on kõige otstarbekam deklareerida mõne tabeli kujul, seda eriti siis, kui asjaomaseid tooteid on väga palju ning ainete deklareerimine tavalise loetelu näol tekitaks liigset segadust ja ei oleks kergesti jälgitav.

Tabel (või muu sarnane lahendus) peab kajastama järgmist infot:

- 1) toode selle üldisemas tähenduses (nt „klaviatuur“ või „kontoritool“);
- 2) tootja ning toote mudeli number või muu nimetus, mis aitab toodet identifitseerida (nt „Apple, Magic Keyboard“);
- 3) toote kogus (tükk);
- 4) kõik REACH kandidaadid, mis tootes sisalduvad;
- 5) REACH kandidaatinet EÜ või CAS number, juhul kui see on asjakohane (igal kandidaatinel ei ole numbrit);
- 6) tootes sisalduva REACH kandidaatinet kogus massiprotsentides;
- 7) REACH kandidaatainete loetellu lisamise põhjus koos vastava viitega REACH määruse sättele.

Kõik vajalikud andmed, nt lisamise põhjuse ja EÜ/CAS numbri, leiab ECHA kodulehelt: <https://echa.europa.eu/et/candidate-list-table>. ECHA tabelist saab kandidaataineid otsida nii selle nimetuse, EÜ/CAS numbri kui ka lisamise põhjuse järgi.

Näidistabeli kujunduse ja vorminduse järgimine ei ole pakkuja jaoks kohustuslik, aga pakkumus peab kajastama infot vastavalt ülaltoodud loetelule samas ulatuses nagu näidistabel. Seetõttu võib olla hankijal mõistlik ette anda pakkujatele vastav vorm, et pakkuja ei unustaks deklareerimiskohustust täita või ei jääks üldsõnaliseks. See vorm võiks välja näha näiteks selline:

Toode	Tootja ja mudeli nr/nimi	Kogus (tk)	REACH kandidaatinet	EÜ/CAS nr	Aine kogus	Lisamise põhjus
Klaviatuur	Apple, Magic Keyboard	5	1,3-propanesultone	EÜ: 214-317-9 CAS: 1120-71-4	(x)%	Kantserogeenne (artikkel 57(a))
			Potassium perfluorobutane sulfaonate (PFBS)	CAS: 29420-49-3	(x)%	Võib avaldada inimese tervisele tõsist mõju (artikkel 57(f)) Võib avaldada keskkonnale tõsist mõju (artikkel 57(f))

Rohkem teavet (sh kriteeriumite täpse sõnastuse) leiab [juhendist](#) „Keskkonnahoidlikud nõuded mööblile, puhastustoodetele ja -teenustele, paberile ja kontori IT-seadmetele - määruse nr 35 rakendamise juhend hankijale“ ning riigihangete registrist.

Teabeleht on koostatud 2023. aasta detsembris. Koostaja Erki Fels, vandeadvokaat.